

**ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ АТЕСТАЦІЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

Уряд визначив, як оцінюватимуть наукову діяльність вишів – це дозволить у майбутньому надати найкращим з них базове фінансування на науку. Відповідну постанову: «Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності» – затвердив Кабінет Міністрів 22 серпня 2018 року.

«Надання базового фінансування університетській науці – це один з ключових етапів реформування наукової сфери України. Звісно, що кошти мають отримати найкращі – хто показує високий рівень досліджень, у кого є перспективи розвитку, хто зміг інтегрувати свою наукову діяльність у світовий простір тощо. Визначити цих найкращих якраз і повинна державна атестація – основні її правила прописані в прийнятій Урядом постанові», – пояснила міністр освіти і науки Лілія Гриневич.

Однією з найважливіших речей, закладених у документ, є те, що оцінюватимуть наукову діяльність не вишу в цілому, а його окремих наукових напрямів.

«Розділити атестацію за напрямками було конче необхідно, адже якби ми цього не зробили, то в підсумку в великих університетах, де є різноманітні напрями досліджень, отримали б «середню температуру по палаті». Бо в одному класичному виші можуть бути сильніші дослідження з природничих наук, а в іншому – гуманітарних чи технічних. Тому разом з університетською науковою спільнотою ми чітко визначили 7 напрямів, за якими буде атестація», – розповіла міністр.

Атестаційна оцінка визначатиметься за 100-бальною шкалою. У ній будуть враховуватися такі показники: кадровий склад; фінансування (за загальним і спеціальним фондом); обсяг коштів, спрямованих/залучених вишем на придбання обладнання; кількість статей у наукових виданнях, які індексуються у базах «Scopus» та/або «Web of Science», де додатковим показником буде коефіцієнт впливовості журналів; кількість наукових видань, засновником (співзасновником) яких є університет, які індексуються у базах «Scopus» та/або «Web of Science»; кількість працівників закладу (за основним місцем роботи), які є членами редакційних колегій наукових видань, які індексуються у базах «Scopus» та/або «Web of Science».

Водночас конкретна методика оцінювання буде розроблюватися МОН спільно з Нацрадою з розвитку науки і технологій.

За результатами оцінювання кожен науковий напрям вишу відноситимуть до однієї з трьох груп – А, Б, В – або визнаватимуть таким, що взагалі не пройшов атестацію. У групі А будуть напрями університетів, дослідження яких мають важливе державне або світове значення, виконуються на світовому рівні; у групі Б – що мають важливе значення для окремих галузей економіки, нацбезпеки, інших сфер, виконуються на високому професійному рівні; у групі В – що мають значення для освітнього процесу в університеті, виконуються на задовільному професійному рівні.

Атестація проводитиметься не менш як раз на 5 років, однак не раніше ніж через рік для реорганізованого вишу або не раніше ніж через 3 роки для новоутвореного закладу вищої освіти. Вона буде обов'язковою для державних та комунальних закладів вищої освіти – окрім коледжів. Для державних та комунальних коледжів атестація проводитиметься на вимогу власника (засновника), а для всіх приватних закладів вищої освіти – за ініціативою закладу.

Проведення атестації організуватиме МОН. Для цього при міністерстві створять спеціальну атестаційну комісію та 7 експертних груп за науковими напрямками. До їх складу входить будуть представники вишів, МОН та інших відомств, до сфери управління яких належать університети, НАН, національних галузевих академій наук, Наукового комітету Нацради з розвитку науки і технологій, представників громадських наукових організацій із всеукраїнським статусом. Водночас кількість представників закладів, підпорядкованих МОН, і працівників центрального апарату МОН не повинна перевищувати 50% загально-го складу атестаційної комісії.

Комісія та експертні групи аналізуватимуть, робитимуть експертну оцінку та готуватимуть висновок щодо результатів атестації.

Отримані результати атестації можуть бути використані для планування видатків держбюджету на наукову діяльність вишу, визначення наукових напрямів закладу, яким надається підтримка з держбюджету, зокрема, через механізм базового фінансування тощо.

